

TISKOVÁ ZPRÁVA

Musíme dále snížit potravinový odpad, shodli se účastníci konference

- **Potravinový odpad je významným zdrojem skleníkových plynů**
- **Omezení potravinového odpadu přináší ekonomické úspory, environmentální klady i pomoc sociálně slabým**
- **K minimalizaci potravinového odpadu je nutná spolupráce výrobců potravin, obchodu, neziskových organizací i státu**

Praha 7. prosince 2021 – Většinu potravinového odpadu produkují v Česku domácnosti. K jeho dalšímu omezení je potřeba spolupráce ve všech článcích výroby i obchodu a cílem musí být jeho další podstatné snížení. Shodli se na tom účastníci odborné konference pod záštitou Rady kvality ČR s názvem „Potravinový odpad a cesty k jeho efektivnímu předcházení“.

V souvislosti s redukováním potravinového odpadu je nutno brát v potaz potenciál jeho maximálního využití. Samozřejmě existují technologie ke zpracování, jako jsou třeba bioplynové stanice. Než v nich ale potraviny skončí, měli by všichni udělat maximum pro to, aby při výrobě či distribuci potravin odpadu vznikalo co nejméně a aby se maximum potravin využilo pro potřebné skupiny obyvatel nebo alespoň jako krmivo pro hospodářská zvířata. Podle účastníků konference musí být do těchto snah zapojen celý výrobní řetězec za aktivní účasti státní správy. Aspekty prevence plýtvání potravinami jsou ekonomické (snížení finančních ztrát), environmentální (pokles objemu emisí skleníkových plynů) i sociální (darování lidem v nouzi).

Budoucnost ve využití zbytkových potravin pro lidskou potřebu spočívá podle Veroniky Láchové, ředitelky České federace potravinových bank, především v optimalizaci svozové a distribuční sítě, v nacházení legislativních a procesních cest v problematice darování potravin i jídel, stejně jako v edukaci veřejnosti. *„Zájem Čechů o darování zboží potřebným skupinám obyvatel průběžně narůstá. Počet osob v tíživé životní situaci totiž vzrostl kvůli dlouhotrvající koronavirové epidemii o více než polovinu. Je opravdu dobře, že se*

TISKOVÁ ZPRÁVA

celorepublikově organizovaná Sběrka potravin koná dvakrát ročně. Kromě potravin darovaných přímo v prodejnách pomáhají i ty bez obchodní hodnoty, které by už nikdo nekoupil. I ony jsou nejen pomocí v nouzi, ale i symbolem lidské soudržnosti,“ konstatovala V. Láchová.

Jsou to právě obchodní řetězce, které v oblasti minimalizace potravinového odpadu v posledních letech udělaly velký krok kupředu. Závazek jeho snížení až na nulu se v mnoha případech stává součástí korporátních strategií obchodních řetězců. *„Velmi úspěšným příkladem spolupráce při minimalizaci potravinového odpadu jsou pravidelně konané Sběrky potravin, a to ať v jejich fyzické či stále rostoucí on-line podobě. Obchodní řetězce nainvestovaly během posledních let do aktivní spolupráce s potravinovými bankami až sto milionů korun a celkové roční množství darovaného zboží z jejich strany činí téměř 5000 tun. Když bylo vloni z důvodu koronavirové epidemie zrušeno jarní kolo Sběrky potravin, právě obchodní řetězce naplnily svými dary velmi rychle sklady potravinových bank,*“ sdělil Tomáš Prouza, prezident Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR, s tím, že od roku 2018 se příspěvky řetězců do potravinových bank zdvojnásobily.

Až 56 % potravinového odpadu tvoří domácnosti. Cesta ke změně musí vést právě přes edukaci obyvatel a jejich motivaci ušetřit – ekonomicky i ekologicky. Jednotlivci i rodiny musí pochopit, jaký konkrétní přínos pro ně může mít správné využívání potravin. Obchodní řetězce jsou připraveny aktivně spolupracovat s dodavateli a vzdělávat zákazníky, jak uspořít na efektivním využití potravin. *„Snižování plýtvání potravinami je součástí naší globální strategie. Obchodům Albert v Česku se podařilo omezit plýtvání potravinami o více než třetinu a v další eliminaci budou pokračovat primárně navýšením darovaných přebytků,*“ uvedla Martina Černá, ředitelka pro udržitelnost a zdraví z řetězce Albert, a doplnila: *„Potravinové přebytky vhodné k lidské spotřebě darujeme potravinovým bankám. U pečiva se snažíme o smysluplné využití darováním zvířecím farmám. Zákazníkům pomáháme podílet se na neplýtvání prostřednictvím našich kampaní, protože nejvíce potravinového odpadu vzniká v domácnostech.*“

TISKOVÁ ZPRÁVA

V obdobném duchu hovořil i Ján Kondáš, ředitel komunikace společnosti Tesco. „*Neplytvání potravinami je důležitou součástí našeho závazku dosáhnout klimatické neutrality z vlastního provozu do roku 2035. Jsme stále jediný řetězec ve střední Evropě, který veřejně komunikuje výsledky v oblasti snižování potravinového odpadu,*“ připomněl J. Kondáš. Od roku 2016 snížily obchody Tesco množství potravinového odpadu o 71 %, což představuje úsporu emisí oxidu uhličitého 72 tisíc tun.

Důležitou součástí řešení je i oblast gastronomie, která se na celkové objemu potravinového odpadu podílí 12%. Tam je podle prezidenta Asociace hotelů a restaurací ČR a viceprezidenta SOČR ČR Václava Stárka klíčová prevence. „*Smysluplného snížení potravinového odpadu v gastrosektoru dosáhneme v rámci celého řetězce aktivit – od smysluplného plánování menu, nákupu vhodných surovin, jejich skladováním, ale taky třeba dialogem s klienty. Znalost velikosti porcí může být pro výsledek klíčová,*“ uvedl na konferenci V. Stárek.

Kromě vlastního darování potravin si obchodní řetězce stanovují dobrovolné závazky ohledně snižování objemu potravinového odpadu, nabízejí k prodeji plnohodnotné potraviny snížené vizuální kvality, aktivně spolupracují s dodavateli a provádějí edukaci mezi zákazníky, jak připravovat jídlo bez vytváření zbytků.

„*Ministerstvo průmyslu a obchodu vítá, jak intenzivně téma využití potravinového odpadu rezonuje napříč společnostmi. Jsme proto samozřejmě připraveni do budoucna poskytnout maximální součinnost při řešení této problematiky. Vnímáme ji nejen z pohledu ekonomického, ale také environmentálního a etického. Ocenění za aktivity náleží Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR, s nímž předpokládáme další vzájemnou spolupráci,*“ shrnula Silvana Jirotková, náměstkyně ministra průmyslu a obchodu a předsedkyně Rady kvality ČR.